

Rezumat

al Tezei de Abilitare *Arta Actorului – complex atitudinal în analiză interdisciplinară*

a Conf. univ.dr. Bogdana Adina (Darie) Crețu

Teza de Abilitare intitulată: *Arta Actorului – complex atitudinal în analiză interdisciplinară* reflectă activitatea depusă între anii 2006-2018, în domeniul TEATRU; prezintă munca de cercetare, studiile și proiectele pe care le-am dezvoltat în cadrul Facultății de Teatru a UNATC „I.L.Caragiale” București dar și în diverse instituții organizatoare de spectacole, ulterior susținerii Tezei de Doctorat, ce s-a concretizat în volumul *Personajul extins* (Ed.EstFalia, Buc.2011). Tema cercetării este Arta Actorului privită din perspective diverse, analizată cu mijloace complementare și aplicată în diferite conjuncturi. Teza are un pronunțat caracter inter și trans-disciplinar, aducând contribuții originale ca urmare a activității de cercetare, practice și didactice. Am urmărit studierea Artei Actorului prin prisma practicianului scenei, al pedagogului, al regizorului, al dramaturgului, dar și al cercetătorului ce face studiu de caz.

Lucrarea este structurată pe capitole ce urmăresc direcțiile sub care s-a desfășurat cercetarea. Astfel: un prim capitol se intitulează: *Analiza procesului de creație în Arta Actorului* și cuprinde:

1.1. Actorul - din interiorul „personajului” (unde dezvolt două experiențe artistice: rolurile din spectacolele: *Însemnările unui necunoscut*, după F.M.Dostoievski, regia Alexandru Darie, Teatrul L.S.Bulandra; *La Grande Magia*, de E. De Filippo, regia Elie Malka, Teatrul L.S.Bulandra);

1.2. Actoria - din perspectiva pedagogului

... către studenții de la Actorie - pentru care am publicat *Cursul de arta actorului Improvizația*, UNATC Press 2015, dar cu care am și realizat (de-a lungul timpului) patru spectacole de licență (selecționate în festivaluri internaționale de teatru universitar, sau premiate în Galele Absolvenților UNATC);

... către studenții de la Master Pedagogie - UNATC - pentru care am inițiat și condus în calitate de Manager, ***Proiectul UNATC Junior***, finanțat de MENCs, prin FDI 2016 și FSS 2017. UNATC Junior este un proiect pilot de implementare a teatrului în educație;

... către profesorii de Arta Actorului din învățământul preuniversitar - în calitate de coordonator de lucrări pentru obținerea Grad I didactic, precum și al Cursurilor Postuniversitare *Arta Teatrului în educație*, organizat de UNATC;

... către profesorii de Arta Actorului, masteranzi și doctoranzi ai facultăților de profil- cărora le sunt adresate articolele din Revista *Concept* a Centrului de Cercetare al UNATC și din revista *UNATC Journal of Drama Teaching* (unde ocup funcția de Redactor șef).

1.3. Dirijând actorii cu bagheta regizorală - capitol în care vorbesc despre spectacolele *Pygmalion*, după G.B.Shaw, *Frații Karamazov*, după F.M.Dostoievski, *Conu' Leonida față cu reacțiunea*, de I.L.Caragiale, în care am urmărit – în calitate de regizor, în mod aplicat, procesul de creație scenică în Arta Actorului;

1.4. Dramaturgia ca suport al creației actoricești - în care prezint volumul de teatru *Duminică liniștită*, Ed.EstFalia, Buc.2012; precum și dramatizările pentru spectacolele: *Frații Karamazov* și *Pygmalion*;

1.5. Cercetare asupra carierei excepționale a unui actor - unde prezint cartea *Tamara Buciuceanu. O viață închinată scenei*, Ed.Litera, Buc.2013, ce a avut în prim plan viața și cariera actriței Tamara Buciuceanu-Botez.

În ultimul capitol, intitulat *Dezvoltarea ulterioară a carierei universitare* sunt prezentate obiectivele pe care le urmăresc în activitatea didactică, precum și temele de cercetare pe care mi le propun în viitor.

Desfășurarea activității de cercetare, sub sfera interdisciplinarității, a urmărit punerea în valoare a *Procesului de creație în Arta Actorului*, analizat în detaliu cu mijloacele științifice ale teoriei cunoașterii, din punctul de vedere al actorului-practician, al pedagogului implicat în diverse activități didactice (coordonator al Atelierului de Arta Actorului, conducător științific al lucrărilor de licență, al lucrărilor pentru obținerea Gradului I didactic în învățământul preuniversitar, profesor - în cadrul Master Pedagogie – la disciplina *Didactica Artei Actorului*, inițiator și susținător al parteneriatelor de colaborare dintre UNATC și alte instituții de educație și Manager al proiectului UNATC Junior), al regizorului ce pune accent pe dezvoltarea Artei Actorului, al dramaturgului ce urmărește evoluția psihologică în crearea personajelor, devenind un suport pentru creația actricească și al cercetătorului interesat de analiza în detaliu a vieții și carierei unui actor de renume din teatrul românesc.

Actoria este un fenomen în care dualitatea ființei creatoare duce la complexitatea acestei arte; dar și la efemeritatea ei. De aceea se spune că o creație actricească durează... doar o seară. Ea poate lăsa, însă, în urma ei, o operă veșnică. Creația aceasta... fără moarte se naște în fiecare spectator în parte. Acolo, în creuzetul interior, fiecare dintre spectatori va da viață unui moment unic, ce poate avea puteri miraculoase. Dar ca acest lucru să se întâmple, actorul de pe scenă trebuie să fie un... vrăjitor, un magician. Și pentru aceasta, el trebuie să se pregătească asiduu, urmărind două puncte mari de interes: exteriorul și interiorul său.

Atunci când vorbim despre exterior ne referim la întreg ansamblul de funcții fizice și motorii de care se poate servi omul; iar atunci când vorbim despre interior, discuția capătă o turnură clară către o știință ce a susținut permanent arta actorului: psihologia.

Punctul de pornire al analizei procesului de creație artistică în Arta Actorului este stabilirea unui fapt esențial: sub nicio formă nu se poate face o delimitare între actor și om. În momentul în care începe educația și pregătirea pentru performanță a actorului, începe, de fapt, etapa de educație și pregătire specifică acestei arte, pentru omul ce se găsește... în actor. Toate aceste puncte de interes, apoi legătura dintre educație, cultură, teatru și joc, precum și metodele aplicate în lucrul cu actorul au devenit puncte de interes în lucrarea de față. Etapele de elaborare a modelării omului-actor sunt numeroase și trec însă, deși poate părea paradoxal, nu printr-un proces de învățare, însușire, stăpânire a vreunui „personaj” anume, a unei tehnici anume. Nu prin aflarea unui sistem ce poate fi aplicat pe etape clare și fixe, așa cum se practică în științele exacte. Nu! Drumul învățării artei actorului pornește de la reînvățarea omului-actor... să fie om pe scenă. Performanța în Arta Actorului este legată de un proces complex de punere în valoare și redefinire a aptitudinilor specifice acestei arte, iar declanșarea creativității devine, astfel, un factor determinant.

Analiza pe care am făcut-o acestui fenomen atât de complex și paradoxal s-a axat, așa cum am arătat deja, pe cinci coordonate: practica actorului, pedagogia artei actorului, regia și lucrul cu actorul, dramaturgia și cercetarea monografică. Bibliografia amplă a susținut demersul.

Dezvoltarea viitoare a carierei universitare presupune continuarea studiului asupra Artei Actorului, dar și punerea în valoare a produselor facultății noastre în cadrul perteneriatelor cu școli, licee sau universități de profil, pe care fie le-am inițiat, fie le-am susținut în munca mea de până acum. Dobândirea Atestatului de Abilitare ar putea determina posibilitatea formării de echipe complexe, formate din tineri cercetători, în vederea dezvoltării durabile a unor principii și tehnici novatoare în Arta Actorului, cu specială privire și asupra procesului interior de creație, dar și asupra valorificării mijloacelor de expresie artistică la un înalt nivel estetic.

